Refrany popular valencià: "Pel novembre, qui no ha sembrat, que no sembre".

EXEMPLAR GRATUÏT

ANY I
NOVEMBRE / DESEMBRE DE 2026

EL PERIÓDICO de aquí

LA VALL D'ALBAIDA

Nº 8

LA VOZ DE NUESTROS PUEBLOS, CIUDADES Y COMARCAS

ElPeriodicodeAqui.com

Carrícola reté el talent jove de la comarca

▶ La cooperativa La Taula aposta per un model d'emprenedoria compartida que combina formació, mentoria i experiència en projectes reals. **P10-11**

Les dones emprenedores

▶ Bèlgida reunix set empresàries en una taula redona per a visibilitzar el lideratge femení i compartir experiències. **P9**

GENERALITAT VALENCIANA
Conselleria d'Educació, Cultura i Universitats

EL PERIÓDICO De aquí

Medios Impresos y Digitales de Aquí S.L.no puede ser reproducida, distribuida, comunicada públicamente o utilizada, ni en todo ni en parte, ni registrada en, o transmitida por, un sistema de recuperación de información, en ninguna forma, ni por ningún medio, sea mecánico, fotoquímico, electrónico, magnético, electroóptico, por fotocopia o cualquier otro, ni modificada, alterada o almacenada sin la previa autorización por escrito de la sociedad editora. Queda expresamente prohibida la reproducción de los contenidos de Medios Impresos y Digitales de Aquí S.L. a través de recopilaciones de artículos periodísticos, conforme al Artículo 32.1 de la LEY 23/2006, texto refundido de la Ley de Propiedad Intelectual. Para autorizaciones: redaccion@elperiodicodeaqui.com.

Carrer Pintor Rafael Solbes, 12
46017 Valencia (Valencia)

Teléfono: 691 516 509
Publicidad: 691 516 508

redaccion@elperiodicodeaqui.com
www.elperiodicodeaqui.com

DIRECTOR Y FUNDADOR:
PERE VALENCIANO
pere_valenciano@elperiodicodeaqui.com

JEFA DE REDACCIÓN:
JUDITH CELMA
judith@elperiodicodeaqui.com

COORDINADORA COMERCIAL:
DIANA BALLESTAR
691 516 508
web@elperiodicodeaqui.com

Delegados:

VALENCIA:
Borja Pedrós
valencia@elperiodicodeaqui.com

CASTELLÓN:
Eva Beltran
castellon@elperiodicodeaqui.com

ALICANTE:
Hugo Moreno
alicante@elperiodicodeaqui.com

CAMP DE MORVEDRE:
Borja Pedrós
morvedre@elperiodicodeaqui.com

L'HORTA NORD:
Jorge Zaldivar
horta@elperiodicodeaqui.com

L'HORTA SUD:
Jorge Zaldivar
hortasud@elperiodicodeaqui.com

CAMP DE TÚRIA / LA SERRANÍA / RINCÓN DE ADEMUZ:
Judith Celma
turia@elperiodicodeaqui.com
laserrania@elperiodicodeaqui.com
rincon@elperiodicodeaqui.com

LA RIBERA / LA SAFOR:
Marta Collado
lasafor@elperiodicodeaqui.com
laribera@elperiodicodeaqui.com

PALANCIA / MIJARES:
Eva Beltran
palancia@elperiodicodeaqui.com

LA PLANA DE UTIEL-REQUENA / LA HOYA DE BUÑOL-CHIVA / EL VALLE DE AYORA-COFRENTES
Sara de la Fuente
requenautiel@elperiodicodeaqui.com
lahoya@elperiodicodeaqui.com
elvalle@elperiodicodeaqui.com

LA VALL D'ALBAIDA / LA COSTERA / LA CANAL DE NAVARRÉS
Judit Julian
vallcosteracanal@elperiodicodeaqui.com

Comerciales:

DANI RIERA
636 713 236
dani@elperiodicodeaqui.com

MIRIAM SÁNCHEZ
611 624 192
secretaria@elperiodicodeaqui.com

NURIA MUÑOZ
666 411 185
nuria@elperiodicodeaqui.com

Diseño:

JAIME SORIANO
arte@elperiodicodeaqui.com

Administración:

ESTEFANÍA MUÑOZ
administracion@elperiodicodeaqui.com

EDITA:
Medios Impresos y Digitales de Aquí S.L.

IMPRESIÓN:
HENNEO PRINT, S.L.
Calle Albert Einstein, núm. 44
Pol. Ind. San Miguel Sector IV Parcela I
Villanueva de Gállego (Zaragoza) 50830

El Periódico de Aquí La Vall d'Albaida-La Costera-La Canal de Navarrés
Depósito Legal: V-2137-2026
Periodicidad: mensual.

EDITORIAL

Viure al poble, però amb oportunitats

Viure en un poble no hauria de significar tindre menys oportunitats. Però, en molts municipis de la Vall d'Albaida, qüestions tan quotidianes com anar a treballar, estudiar o acudir al metge continuen condicionades per la falta de transport públic o les distàncies. Ens hem acostumat a dependre del cotxe i a assumir que, per a determinades coses, cal anar-se'n fora. Com si formar part d'un municipi menut implicara haver de renunciar a determinats serveis i possibilitats.

La mobilitat és una de les assignatures pendents del món rural. Així ho posa de manifest el Treball de Fi de Grau d'Aitana Catalá , veïna de Benigànim, que analitza els desplaçaments a la comarca. Les dades són prou significatives: el 84,8 % de les persones enquestades utilitza habitualment el cotxe, mentre que només l'1,6 % recorre al transport públic tots o quasi tots els dies. Tindre una parada d'autobús no servix de massa si els horaris no permeten arribar a temps als llocs o tornar a casa.

Però les dificultats no acaben en els desplaçaments. També hi ha una falta d'oportunitats laborals, especialment per als joves que, després de formar-se, no troben a la comarca un lloc on començar la seua trajectòria professional. Al final, molts acaben marxant, no necessàriament perquè vulguen, sinó perquè no tenen massa alternatives. Iniciatives com La Taula, impulsada per Carlos Guerrero i Pepe Valiente a Carrícola, demostren que hi ha altres possibilitats i que el talent també pot créixer des dels municipis menuts. Ara bé, no podem deixar en mans de projectes particulars la responsabilitat de donar resposta a un problema que afecta tot el territori. Cal implicació empresarial i institucional, més oportunitats de treball i unes connexions que permeten viure sense dependre permanentment d'un vehicle privat.

Parlem sovint de despoblament, però no n'hi ha prou amb demanar que la gent es quede. Cal oferir-li condicions per a fer-ho. Els pobles necessiten serveis, comunicacions i llocs de treball que permeten desenvolupar un projecte de vida sense haver de mirar constantment cap a les grans ciutats.

Quedar-se hauria de ser una elecció possible, no una renúncia.

TRIBUNA ABIERTA

Ana Alcocer Esparza

PSICÓLOGA GENERAL SANITARIA CV 20960

¿Y si ese anuncio habla de ti?

Una familia se reúne alrededor de una mesa. Alguien vuelve a casa después de mucho tiempo. Un gesto inesperado transforma la soledad en compañía. En noviembre, los anuncios navideños empiezan a contarnos historias que emocionan y dejan una promesa en el aire: en Navidad, todo puede acabar bien.

Es fácil reconocernos en ellas. Nos conectan con el deseo de pertenecer, de reencontrarnos y de sentir que somos importantes para alguien. Pueden despertar ternura, ilusión o ganas de llamar a esa persona con la que hace tiempo que no hablamos.

Pero una misma escena puede provocar emociones muy distintas. Un reencuentro puede ilusionarnos o recordarnos a quien ya no volverá. Una mesa llena puede evocar momentos felices o hacer más evidente la soledad. A veces, ambas cosas ocurren a la vez.

Cuando estas historias se repiten en anuncios, películas y redes sociales, pueden convertirse en una referencia con la que comparamos nuestra vida. Entonces aparece una exigencia: tener una familia unida, poder volver a casa, regalar, celebrar y, además, estar felices.

Para quienes atraviesan dificultades económicas, esa invitación constante a comprar puede generar preocupación, frustración o culpa por no poder ofrecer lo que desearían. Aunque algunos anuncios hablen de compartir y de afecto, siguen formando parte de una campaña de venta. Recordarlo ayuda a poner cierta distancia entre lo que vemos y lo que necesitamos.

Podemos disfrutar de estas historias y reconocer que muestran una realidad seleccionada, con un desenlace escrito. Nuestra vida tiene vínculos más complejos, ausencias que permanecen y dificultades que no desaparecen al llegar diciembre.

Quizá, después de un anuncio que nos remueve, podamos preguntarnos: "¿Qué me ha hecho sentir? ¿Qué echo de menos? ¿Qué me gustaría cuidar?".

Así, la emoción puede ayudarnos a reconocer algo propio. Nuestra Navidad también merece un lugar, aunque no se parezca a la de la pantalla.

LA VIÑETA, POR VICENTE GARCÍA NEBOT: *'PUEDO PROMETER Y PROMETO'*

REDES SOCIALES

Seguidores *@elperiodicodeaqui*

▶ TOTAL **191.600**

▶ PERIODICODEAQUI

▶ @AQUIVALLCOSCAN

▶ EL PERIÓDICO DE AQUÍ
LA VALL D'ALBAIDA - LA COSTERA - LA CANAL DE NAVARRÉS

▶ ELPERIODICODEAQUI

Refrany popular valencià: "Pel novembre, qui no ha sembrat, que no sembre".

EXEMPLAR GRATUÏT

ANY I
NOVEMBRE / DESEMBRE DE 2026

EL PERIÓDICO de aquí

LA VALL D'ALBAIDA

Nº 8

LA VOZ DE NUESTROS PUEBLOS, CIUDADES Y COMARCAS

ElPeriodicodeAqui.com

Entrevista a Vicenta Boscá

▶ L'alcaldessa de Castelló de Rugat reclama la variant per a traure els camions del poble i confirma que vol repetir en 2027. **P5**

Entrevista a Àngels Muñoz

▶ La regidora de Festes i Fira d'Ontinyent fa balanç d'una edició amb 80.000 visitants i avança les activitats de Nadal, amb el circ i la música com a protagonistes. **P6**

GENERALITAT VALENCIANA
Conselleria d'Educació, Cultura i Universitats

Carrícola reté el talent jove

▶ LA COOPERATIVA LA TAULA CREA OPORTUNITATS PERQUÈ ELS JOVES PUGUEN TREBALLAR I CRÉIXER PROFESSIONALMENT SENSE MARXAR DE LA COMARCA **P10-11**

IGUALTAT

Les dones emprenedores de La Vall d'Albaida

■ Bèlgida reunix set empresàries en una taula redona del projecte Lideresses Rurals 2026 per a compartir experiències, visibilitzar el lideratge femení i fomentar noves referents en l'àmbit empresarial. **P9**

INFRAESTRUCTURES

Bocairent tindrà un nou ascensor al barri Medieval

■ L'actuació, finançada amb 267.000 euros de la Diputació de València, respon a una reivindicació veïnal de fa anys i busca facilitar la vida quotidiana dels residents, especialment de les persones majors, així com millorar l'accés dels servicis d'emergència **P13**

TRIBUNA OBERTA

Jorge Rodríguez Gramage

ALCALDE D'ONTINYENT

Ontinyent, una ciutat que cuida

Una ciutat es mesura per moltes coses: les seues infraestructures, les oportunitats que ofereix, la seua activitat econòmica o la qualitat dels seus espais públics. Però, sobretot, una ciutat es mesura per la manera com tracta les persones. Perquè el progrés només té sentit si ningú es queda arrere. A Ontinyent tenim molt clara aquesta manera d'entendre la política. Des de l'Ajuntament atenem més de 3.000 persones usuàries dels serveis socials municipals, a través d'una xarxa de recursos i programes que acompanya persones i famílies en situacions molt diverses. Des del Servei d'Ajuda a Domicili, que permet a les persones majors o dependents continuar vivint a casa amb suport i autonomia, fins als diferents programes d'inclusió, atenció i acompanyament, treballem cada dia perquè les necessitats de les persones tinguen una resposta.

Aquest 2026 ens ha deixat fites que representen molt bé aquest aposta del Govern d'Ontinyent. La posada en marxa del nou centre terapèutic d'Inclou-TEA, un recurs pioner a les Comarques Centrals que dona resposta a una reivindicació de les famílies i evita desplaçaments a altres ciutats. La participació de l'Ajuntament i els fons aconseguits de la Diputació per a la nova residència de la Beneficència, que ha passat de 41 a 97 places, amb instal·lacions pensades per afavorir una atenció més personalitzada.

> **Una ciutat es mesura per la manera com tracta les persones; perquè el progrés només té sentit si ningú es queda arrere; a Ontinyent tenim molt clara aquesta manera d'entendre la política"**

I també ha estat l'any de la posada en funcionament definitiva del nou Hospital, a més aconseguint mantenir activa l'activitat de l'antic edifici, que continua atenent pacients de llarga estada i avança cap a una nova funció assistencial com a HACLE.

Són projectes diferents, però en el que hem treballat des de l'Ajuntament per fer-los possibles cooperant o rebent ajudes d'altres administracions. Diferents però amb un nexe comú: són accions amb les que perseguim la construcció d'un Ontinyent que cuide, que incloga i que no deixe ningú arrere. Com també seran en 2027 projectes com la reforma del Centre Ocupacional. Perquè una ciutat millor és, abans que res, una ciutat més humana, i en eixe camí volem seguir treballant.

TRIBUNA ABIERTA

Àngel Beitia

ESCRITOR, DIVULGADOR Y PRESENTADOR DE TELEVISIÓN

El enigma de Camorra: los muertos sin nombre de Bocairent

En el Pla de Camorra, junto a Bocairent, un combate de la Tercera Guerra Carlista dejó tras de sí una fosa común, cifras contradictorias y decenas de víctimas sin identidad. Ciento cincuenta años después, la batalla sigue planteando preguntas que los archivos no han conseguido responder por completo.

El 22 de diciembre de 1873, Bocairent fue escenario de uno de los episodios más cruentos de la Tercera Guerra Carlista en el territorio valenciano. En el Pla de Camorra se enfrentaron las columnas carlistas, dirigidas por el coronel Santés, y las tropas republicanas al mando del general Valeriano Weyler. La batalla terminó con la retirada carlista, pero dejó un rastro de incógnitas que aún alimenta la investigación.

El primer misterio es el de los muertos. Las fuentes oficiales más inmediatas, recogidas por el juez municipal y la Cruz Roja, contabilizaron 77 cadáveres: 45 carlistas y 32 republicanos. Sin embargo, otras crónicas locales elevaron la cifra a cerca de doscientos fallecidos y varios centenares de heridos. ¿Cómo explicar una diferencia tan enorme? Probablemente, el recuento inicial solo incluyó los cuerpos hallados en el campo de batalla, mientras que los heridos fallecidos después y los desaparecidos quedaron fuera de aquella contabilidad.

El segundo enigma afecta directamente a la memoria de las víctimas. De los 77 cadáveres hallados, 62 fueron depositados en una fosa común próxima a la ermita del Santo Cristo. Allí se levantó en 1912 un monumento, pero la mayoría de los enterrados no aparecen identificados ni en la inscripción ni en los registros civiles. Muchos permanecen, por tanto, como héroes anónimos de una guerra civil que dividió familias, pueblos y lealtades.

El silencio tiene una explicación trágica: el libro de defunciones parroquial de aquellos años fue quemado en 1936, durante la Guerra Civil española. Con él desapareció una fuente esencial para identificar a muchas víctimas. Desde entonces, los investigadores han recurrido a archivos militares, prensa de época y testimonios orales para recuperar sus nombres.

También existe incertidumbre sobre el desarrollo exacto del combate. Los carlistas ocuparon posiciones defensivas en el Pla de Ponce y en el Alt de la Creu, aprovechando el terreno para frenar el avance republicano. Resistieron durante horas, pero la falta de municiones terminó por decantar la lucha. Cuando ya no pudieron sostener el fuego, se vieron obligados a abandonar sus posiciones bajo presión desde el frente y desde uno de los flancos.

La retirada, sin embargo, no fue una simple huida. Santés condujo a sus hombres hacia Moixent y aquella misma noche capturó caballos, custodias y tabaco requisados por el gobierno. Por eso algunos historiadores discuten si Camorra fue una derrota total o una retirada táctica que permitió salvar parte de la columna.

También persiste un episodio oscuro en torno a Weyler. Algunos relatos afirman que, al ver escaparse la victoria, intentó quitarse la vida y que un ayudante lo impidió. Es una imagen dramática, pero su veracidad sigue discutiéndose porque procede de relatos posteriores.

Hoy, el monumento de 1912 sigue marcando el lugar de la fosa común. Junto a él, el paisaje tranquilo de Bocairent contrasta con la violencia de aquel invierno de 1873. Pero bajo la calma del terreno persiste una pregunta: ¿quiénes eran los hombres enterrados sin nombre? La batalla de Camorra no solo dejó muertos y heridos; dejó también un vacío de memoria que la investigación actual intenta, poco a poco, llenar.

VICENTA BOSCÁ

Alcaldessa de Castelló de Rugat

"EXIGIM UN CALENDARI D'EXECUCIÓ REAL PER A LA VARIANT QUE DESVIARÀ ELS CAMIONS DEL CENTRE"

Vicenta Boscá, alcaldessa de Castelló de Rugat durant l'entrevista concedida a El Periódico de Aquí. / EPDA

■ JUDIT J.M| **CASTELLÓ**

L'alcaldessa de Castelló de Rugat repassa en esta entrevista els principals reptes del municipi, la situació econòmica de l'Ajuntament i projectes com el centre de dia o la variant per a desviar el trànsit pesant del nucli urbà. També parla de les tradicions locals, del futur del municipi i confirma la seua intenció de tornar a optar a l'alcaldia en les pròximes eleccions municipals.

▶ Quin considera que ha sigut el principal assoliment del seu govern municipal durant esta legislatura i quina és la situació econòmica de l'Ajuntament?

▶ El nostre major orgull ha sigut consolidar Castelló de Rugat com un poble viu, amb serveis de qualitat i una gestió centrada en les persones. Estem treballat per ampliar les infraestructures socials i educatives, especialment amb la construcció d'un centre de dia i la reforma dels centres educatius, a més de millorar els espais públics i impulsar iniciatives culturals i esportives. Pel que fa a l'economia, la situació financera de l'Ajuntament continua sent complicada pel pla d'ajust, però, gràcies a una gestió rigorosa, la contenció de la despesa i l'aprofitament de subvencions de la Diputació, la Generalitat i els fons europeus, hem aconseguit reduir considerablement l'endeutament.

▶ Un dels problemes que preocupa el municipi és el pas de camions pel nucli urbà. En quin punt es troba la variant? I què suposarà la millora de Quatre Camins, amb una inversió prevista de 7,5 milions d'euros?

▶ Evitar el pas de camions pel centre és una prioritat absoluta per motius de seguretat i salut ambiental. La Diputació està estudiant la viabilitat tècnica de la variant. Segons les dades disponibles, pel tram passen al voltant de 2.000 vehicles al dia, un 20% dels quals són pesats. Circulen molt a prop de l'institut, el poliesportiu i el cementeri, fet que suposa un perill. Exigim que esta infraestructura es traduïsca en un calendari d'execució real. Pel que fa a Quatre Camins, és una reivindicació històrica i una notícia excel·lent per a tota la Vall d'Albaida. Suposarà una millora important de la seguretat viària i de la connexió amb les comarques veïnes. També considerem prioritari millorar els camins rurals, el transport públic i la connexió a través de la CV-60.

▶ Del 6 al 8 de desembre se celebren les festes d'hivern. Quina importància tenen estes celebracions i quines altres cites destaquen en el calendari festiu?

▶ Les festes d'hivern representen l'essència i la memòria col·lectiva del poble. El dia 6 se celebra la Mare de Déu, amb les dones de 50 anys; el dia 7, el Crist, amb els homes de 60 anys, i el dia 8, la Puríssima, amb les xiques de 18 anys. Són dates de retrobament en què moltes persones que ja no viuen ací tornen al poble i s'enfortixen els vincles veïnals. Treballem amb les associacions i les comissions de festes per mantindre vives estes tradicions. També tenim les festes d'estiu, que duren cinc dies i inclouen orquestres, l'entrada de moros i cristians, el passacarrer dels fanalets i moltes coses més; la festa de les cassoletes, amb més de cent anys d'història, al octubre i Sant Antoni, al gener, amb la foguera, la romeria i la benedicció dels animals.

▶ Quins són els principals reptes i projectes de Castelló de Rugat per als pròxims anys?

▶ Hem de continuar creant incentius, habitatge accessible i oportunitats laborals perquè els joves puguen quedar-se al poble i atraure noves famílies. També volem mantindre i ampliar els serveis socials, sanitaris i educatius, donar suport al comerç local, potenciar el polígon industrial i impulsar el turisme d'interior. Entre els projectes que tenim en marxa destaquen el centre de dia, que ja està adjudicat i pendent del visat previ de la Conselleria per a començar-ne la construcció; l'ampliació del cementeri i construcció d'un espai jove i zona verda al costat del centre polivalent, i la finalització del parc de la Nevera. També volem remodelar el carrer de la Gerreria i continuar millorant les instal·lacions esportives, culturals i educatives. A més, són imprescindibles la creació d'habitatge per a la gent jove i la transició energètica cap a un municipi més sostenible.

> "El centre de dia ja està adjudicat i pendent del visat previ de la Conselleria per a començar-ne la construcció"

▶ Ha decidit si tornarà a presentar-se a l'Alcaldia en les pròximes eleccions municipals?

▶ Sí, tinc la idea de tornar a presentar-me com a alcaldessa de Castelló de Rugat. La meua motivació, il·lusió i compromís amb el poble continuen intactes, fins i tot diria que són majors gràcies a l'experiència adquirida. És una decisió que s'ha de prendre amb responsabilitat i consens amb el meu equip de govern i el partit, però la meua intenció és continuar.

▶ Per a acabar, quin missatge li agradaria traslladar als veïns i veïnes?

▶ M'agradaria transmetre'ls un missatge d'optimisme, confiança i agraïment. Castelló de Rugat és un poble amb futur perquè té el millor actiu possible: la seua gent. Em sent molt orgullosa del meu poble i de la implicació dels veïns i veïnes, que han sigut fonamentals per a superar moments difícils amb un esforç col·lectiu. Vaig entrar a l'Ajuntament el 2003 i fa 23 anys que hi treballe, 20 com a regidora i tres com a alcaldessa. Vull agrair-los la confiança i demanar-los que continuen confiant en mi. Continuaré treballant i deixant-me la pell pel meu poble.

ÀNGELS MUÑOZ

Regidora de Fira, Festes i Tradicions

"TREBALLEM PERQUÈ LA FIRA SIGA PER A TOTES LES EDATS I PERQUÈ CADASCÚ TROBE EL SEU ESPAI"

Àngels Muñoz, regidora de festes i fira en la Fira d'Ontinyent 2026/ EPDA

■ JUDIT J.M | **ONTINYENT**

La Fira d'Ontinyent ha tornat a reunir milers de visitants en una edició marcada pel bon oratge, l'àmplia programació musical i les novetats en el tradicional concurs de Coca de Fira. L'entrevista repassa el balanç d'esta edició amb la regidora de Fira i Festes, Àngels Muñoz, i avança algunes de les propostes que marcaran la programació nadalenca de la ciutat.

▶ La Fira d'Ontinyent ha rebut al voltant de 80.000 visitants. Quin balanç fa l'Ajuntament d'esta edició?

▶ La veritat és que hem tingut un cap de setmana molt bo. L'oratge ens ha acompanyat i això afavorix moltíssim que les famílies i els visitants puguen vindre a la Fira des de divendres fins dilluns. Hem tingut una participació molt bona en totes les iniciatives i els col·lectius amb els quals hem parlat també estan contents. La gent ha pogut gaudir del carrer i això s'ha notat en tots els espais: les atraccions han funcionat molt bé, com també Firauto i Ontifira. També estem molt satisfets amb el nou format del concurs de Coca de Fira de dilluns.

▶ Una de les novetats d'enguany ha sigut dividir el concurs de Coca de Fira en dues modalitats, amateur i professional. Per què han apostat per este canvi?

▶ Era una demanda que els hostalers i els forners ens traslladaven des de pràcticament el primer any. El dilluns de Fira és festiu local i molts establiments estan plens, amb restaurants i forns que treballen moltíssim perquè la gent té dinars i vol comprar coques de Fira. Per això, a molts professionals els resultava pràcticament impossible participar, ja que no disposaven de personal o havien d'estar al capdavant dels seus negocis.Quan vam poder fer esta modificació, vam començar a treballar en el nou format i estem molt contents amb el resultat. Hem tingut un rècord de participació, amb 13 inscripcions, i també s'han incorporat forners que fins ara no havien participat. A més, hem traslladat el concurs al Museu del Tèxtil i hem aprofitat per a reivindicar la gastronomia local, amb degustacions de productes d'Ontinyent. El resultat ha sigut molt positiu.

▶ Dins de la Fira, quin paper tenen els espais dedicats al motor i com ha evolucionat la seua presència?

▶ Firauto ha sigut un dels espais que més ha crescut. Hem aconseguit un rècord de participació, amb 21 expositors, i això ens ha permés disposar de més espai. Fa dos anys vam tindre moltes dificultats per a aconseguir vehicles a causa de la situació que travessava el sector, però ara les marques ja poden garantir-nos una oferta més àmplia, tant de vehicles nous com d'ocasió.

▶ El segon cap de setmana de Fira manté les atraccions amb preus reduïts. En què consistix esta iniciativa?

▶ És el que anomenem el cap de setmana popular. Es queden totes les atraccions i també algunes parades de venda, encara que no totes, perquè cada expositor decidix si vol continuar. Les atraccions oferixen descomptes de fins al 50%, de manera que la gent pot continuar gaudint de la Fira a preus més econòmics. És una iniciativa que es fa des de fa molts anys. Antigament, quan encara teníem pessetes, es coneixia com el cap de setmana dels 'vint duros'.

▶ La música també ha tingut un protagonisme important, amb concerts i propostes per a diferents públics. Com ha funcionat la programació?

▶ Enguany hem apostat per una programació potent, amb grans caps de cartell. Divendres vam començar amb La Perra Blanco, que va oferir un concert espectacular i va atraure públic de diferents poblacions. Dissabte vam tindre el festival Bacarron Tour, que també va comptar amb una gran acceptació, i el diumenge de vesprada vam gaudir de La Plena 79, el grup de salsa, amb una carpa plena de gom a gom. Va ser una vesprada molt bonica, perquè hi havia molta gent amb ganes de ballar i també persones que simplement volien gaudir del concert i de l'ambient. Al final, treballem perquè la Fira siga per a totes les edats, perquè cadascú trobe el seu espai i el seu moment.

▶ L'aposta per la música també permet que persones que ja no solen acudir a les atraccions troben nous motius per a visitar la Fira?

▶ Exactament. Conec moltes persones que potser ja no anaven a la Fira perquè els seus fills s'han fet majors i ja no tenen l'al·licient de les atraccions. Ara, amb la programació musical i els concerts al migdia, poden vindre, prendre alguna cosa, menjar i gaudir de l'ambient. Això fa que també senten que tenen el seu espai dins de la Fira. És una de les satisfaccions més grans que tenim. També heu mantingut mesures per a facilitar l'accés i fer la Fira més inclusiva.Sí. Durant estos dies l'aparcament és complicat i, per això, oferim el servei d'autobús municipal gratuït, per a facilitar els desplaçaments tant als veïns i veïnes com a les persones que venen de fora. A més, continuem amb la iniciativa de la Fira Sense Soroll, que permet passejar per les instal·lacions sense música ni soroll en determinades franges horàries, com diumenge de matí i de vesprada i dilluns de matí. És una iniciativa molt important perquè les persones amb trastorns de l'espectre autista també puguen gaudir de la Fira amb tranquil·litat i tindre el seu moment i el seu espai.

▶ Més enllà de la seua tasca com a regidora, amb quin moment d'esta Fira es queda a títol personal?

▶ És una pregunta difícil. Personalment, em quede amb compartir-la amb la família. Tinc un xiquet menut que, a poc a poc, va descobrint cada atracció i cada experiència. Cada any és un aprenentatge nou per a ell i poder viure-ho al seu costat és el més bonic. Com a regidora, destacaria el concurs de Coca de Fira i, especialment, la nova modalitat amateur. Hem canviat el concepte, hem incorporat degustacions de productes locals i hem comptat amb Àlex Blanquer i Rubén Fenollar en la presentació. Crec que tot va tindre molta concordança, especialment amb la reivindicació de la cuina tradicional. Estic molt contenta amb el resultat.

▶ Després de la Fira, Ontinyent ja es prepara per a Nadal. Quines activitats trobaran els veïns i veïnes durant les pròximes setmanes?

▶ Ontinyent es transforma també durant Nadal i organitzem moltes iniciatives perquè la gent visca el carrer. El 4 de desembre tindrem l'encesa de les llums i de l'arbre, un acte que ja s'ha consolidat i que marca l'inici de la campanya nadalenca.Des de Promoció Econòmica s'impulsa la campanya Ontinyent Ilusiona, que inclou el mercat de Nadal, que obrirà l'11 de desembre, i diferents iniciatives per a incentivar el comerç local.Des de la Regidoria de Festes, per la nostra part, organitzem el Festival de Circ i Teatre al Carrer, del 9 al 27 de desembre, amb espectacles de circ, teatre i dansa en

> **Després de la bona acollida de l'any passat, enguany mantindrem la festa de la nit de Nadal i ampliarem les 'Nits en Gran' amb una nova celebració la nit de Cap d'Any"**

diferents barris de la ciutat. És una iniciativa que fa més de deu anys que celebrem i que té com a objectiu acostar la cultura a tots els barris i fer que la ciutadania també puga gaudir del Nadal a través de les arts escèniques.Venen companyies de diferents punts del territori espanyol i també de l'estranger. Hi ha propostes de malabars, acrobàcies, pallassos i moltes altres disciplines. És un festival molt complet i amb un públic que ja tenim consolidat.

▶ Quines altres cites cal apuntar al calendari abans d'acabar l'any?

▶ El 28 de desembre tindrem l'actuació de Dani Miquel, una activitat que vam haver d'ajornar i que ens pareix una manera molt bonica d'anar acomiadant l'any.També organitzem la Sant Silvestre, que enguany comptarà amb la participació de Comerç IN, l'associació del comerç local, que s'incorpora a l'organització amb diferents iniciatives. A més, continuàrem amb Nits en Gran, una proposta que vam iniciar l'any passat i que va tindre molt bona acollida. Enguany tindrem una festa la nit del 24 de desembre a Tortosa i Delgado i, el dia 31, un 'tardeo' al Museu del Tèxtil. Després, celebrarem les campanades i una nit de festa també a Tortosa i Delgado. L'Ajuntament instal·larà una carpa per a protegir el públic del fred. És una iniciativa que volem consolidar després de la bona experiència de l'any passat.

▶ Per acabar, quin missatge voldria traslladar als veïns i veïnes d'Ontinyent de cara a Nadal?

▶ Ara venen unes èpoques molt boniques per a compartir i disfrutar amb els nostres. Vos animem a viure-les i a participar en totes les iniciatives que preparem des de l'Ajuntament. Al cap i a la fi, les organitzem perquè tots i totes puguem gaudir del Nadal amb els nostres.

DEL 4 DE DESEMBRE 2026

AL 6 DE GENER 2027

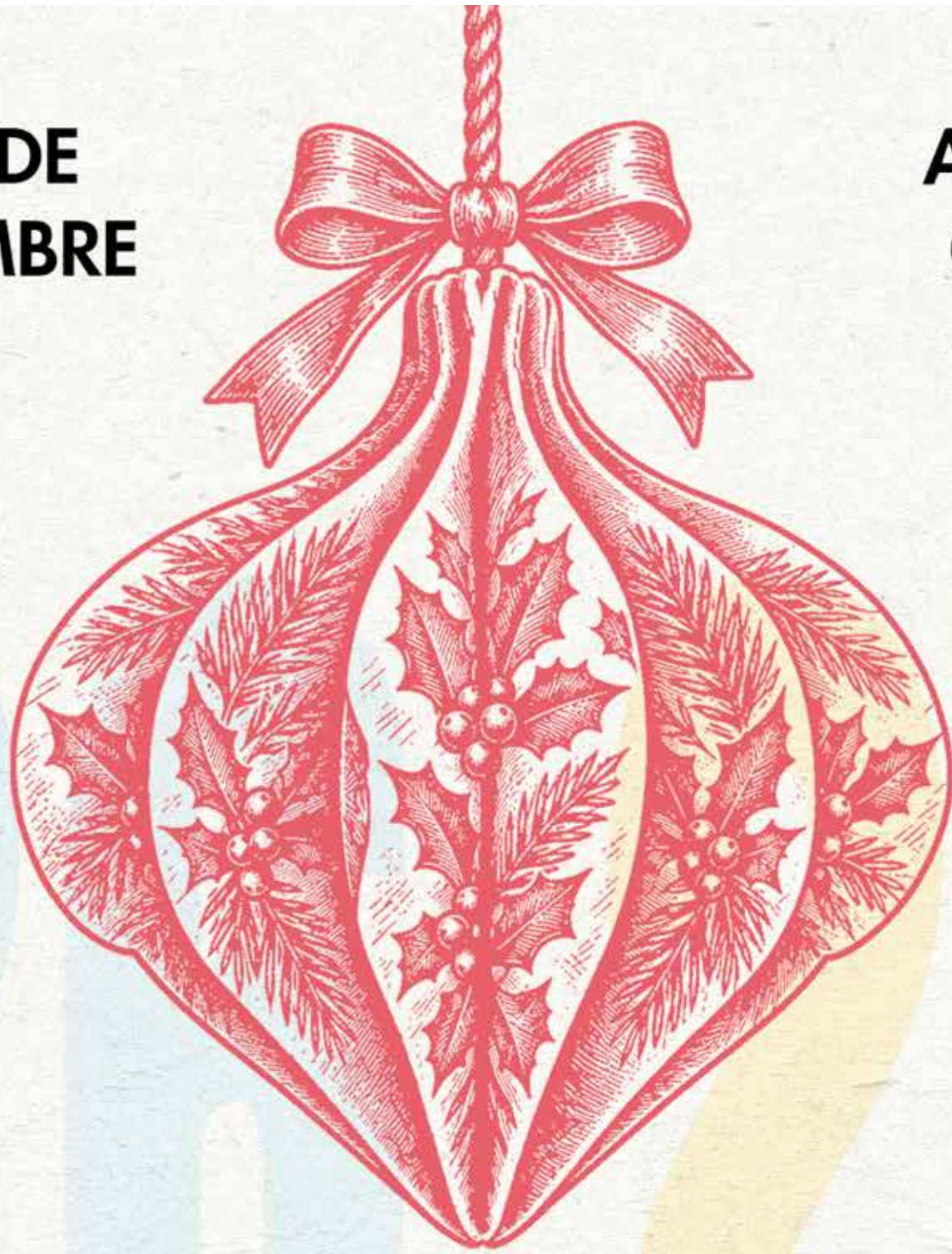

ONTINYENT IL·LUSIONA

L'ARBRE DE NADAL | MERCAT DE NADAL
FESTIVAL DE CIRC I TEATRE AL CARRER
CARRERA SANT SILVESTRE | CARTER REIAL
CAMPAMENT DE JACOBO | CALVALCADA REIS D'ORIENT

ONTINYENT
Ajuntament

CULTURA

'Davall el sol del Règim': així va conviure el biquini amb la moral franquista

▶ LA MOSTRA RECORRE DUES DÈCADES DE CANVIS SOCIALS A TRAVÉS DE FOTOGRAFIES I PECES D'ÈPOCA AL MUSEU DEL TÈXTIL

Davall el sol del Règim El biquini i la "modernitat" a l'Espanya franquista. Benidorm (1950 1970)./ EPDA

■ JUDIT J.M | **ONTINYENT**

El biquini va ser molt més que una peça de bany durant el franquisme. Mentre les platges començaven a omplir-se de turistes estrangers i Espanya intentava projectar una imatge de modernitat cap a Europa, la dictadura continuava imposant normes morals i limitant les llibertats, especialment les de les dones. Esta contradicció és el fil conductor de la nova exposició que acull el Museu del Tèxtil d'Ontinyent.

Sota el títol 'Davall el sol del Règim: El biquini i la "modernitat" a l'Espanya franquista. Benidorm (1950-1970)', la mostra proposa un recorregut per dues dècades en què el turisme es va convertir en una de les principals cartes de presentació del règim franquista. Benidorm, en ple desenvolupament turístic dels anys cinquanta i seixanta, és el punt de partida per a explicar com la imatge d'un país obert i atractiu per als visitants internacionals contrastava amb la realitat social de l'època. L'exposició, impulsada per la Diputació de València i la Universitat de València, s'acosta a este període a través d'una selecció de fotografies d'arxiu, peces històriques, cartells cinematogràfics, revistes i publicacions de l'època, a més d'obres cedides per Equipo Límite. Materials que permeten entendre com una peça de roba aparentment quotidiana va acabar convertint-se en un símbol dels canvis socials, les noves formes de consum i les tensions entre tradició i modernitat.

MÉSS ENLLÀ DEL TÈXTIL

Amb esta proposta, el Museu del Tèxtil continua ampliant una programació que connecta la moda, l'art i la història amb diferents expressions de la cultura contemporània.

En els últims temps, l'espai ha acollit exposicions com 'Origen i Metamorfosi', de l'artista ontinyentí Dulk; 'Pintar enfront de tot', dedicada a la valenciana Manuela Ballester; i 'Tráfico de Modas (1980-1992). Arrebato, juego y familia', que recuperava la trajectòria de la firma valenciana impulsada pels germans Mariscal i la seua influència en la renovació de la moda i el disseny durant els anys huitanta.

Més recentment, també ha dedicat una mostra a Democracia Estudio, amb un repàs als deu anys de trajectòria creativa de Marta i Javier Tortosa i al procés d'elaboració del cartell de les Festes de Moros i Cristians de 2026.

SOCIETAT

Ontinyent presenta campanya contra la violència masclista

▶ EL 25N VA REUNIR CENTRES EDUCATIUS I ASSOCIACIONS

■ REDACCIÓ | **ONTINYENT**

Ontinyent va commemorar el passat 25 de novembre el Dia Internacional per a l'Eliminació de la Violència contra les Dones amb un acte central a la Plaça Major, on es van reunir alumnat dels centres educatius, associacions locals i ciutadania per mostrar el seu rebuig a les violències masclistes.

La jornada va incloure una performance a càrrec de l'alumnat dels col·legis Vicent Gironés i Martínez Valls, així com la lectura del manifest institucional per part de les integrants del Consell de les Dones. Durant l'acte, la regidora de Política per a les Persones, Paula Soler, va presentar també la campanya municipal 'No ho normalitzes. És violència', una iniciativa de sensibilització que posa el focus en cinc històries reals sobre diferents formes de violència contra les dones.

La proposta incorpora una pàgina web, 25n.ontinyent.es, on es poden escoltar els testimonis, compartir experiències de manera anònima i consultar els recursos d'ajuda disponibles, com el telèfon 016 i els serveis municipals. La iniciativa pretén visibilitzar situacions que sovint passen desapercebudes i mantindre's activa durant tot l'any. La commemoració va continuar de vesprada amb una manifestació des de la Plaça de Sant Domingo fins a la Plaça del Poeta Ausiàs March, on es va tornar a llegir el manifest i es va recordar les dones assassinades per la violència masclista amb l'encesa d'un ciri per cadascuna d'elles.

L'alumnat fent la performance del 25N. / EPDA

Fotonotícia

AHVAL JUNT A JORGE RODRÍGUEZ I NATÀLIA ENGUIX. / EPDA

L'Associació d'Hostalers de la Vall d'Albaida (Ahval) va commemorar el seu 30 aniversari amb un acte al Centre Cultural Caixa Ontinyent. L'alcalde d'Ontinyent, Jorge Rodríguez, i la vicepresidenta de la Diputació de València, Natàlia Enguix, van acompanyar l'entitat en una jornada que va repassar la seua trajectòria i va posar en valor el paper de l'hostaleria en la promoció gastronòmica i turística de la comarca.

La celebració va incloure un homenatge pòstum a Luis Martínez, Juanma Mateo i Rafa Calabuig, una taula redona sobre el paper de la dona en la cuina professional i la presentació de la nova imatge corporativa d'Ahval, fundada en 1996.

CULTURA

El MON·DOC tanca nou dies de cinema documental a Montaverner

▶ LA MOSTRA, AMB EL SUPORT DE LA MANCOMUNITAT, VA OFERIR 19 PROJECCIONS GRATUÏTES

■ REDACCIÓ | **MONTAVERNER**

Montaverner va acollir del 13 al 21 de novembre la 18a edició del MON·DOC, la Mostra Internacional de Cinema Documental, una cita cultural que va tornar a convertir l'Auditori Municipal Lluís Peiró en un espai de trobada al voltant del cinema, la reflexió i el coneixement de diferents realitats socials. El certamen, organitzat per l'Ajuntament de Montaverner amb el suport de la Mancomunitat de municipis de la Vall d'Albaida, va oferir nou dies de programació amb 19 projeccions i entrada gratuïta.

Durant la presentació de la 18a edició. / EPDA

La mostra va reunir documentals de temàtiques diverses, amb històries de lluita, solidaritat, superació i memòria, entre altres qüestions d'interés social. Una programació que va permetre al públic acostar-se a realitats diferents i descobrir, a través del llenguatge audiovisual, experiències i perspectives que convidaven a la reflexió.

El festival va arrancar el divendres 13 de novembre amb la gala inaugural i la projecció de Las novias del sur. Durant els dies següents, es van projectar títols com Hijos del compás, Acuérdate de mí, Bushido. El camino del guerrero, Pere Casacuberta. Esprint trencat, El congelador, Aminetu, Abril, hoy no es invierno i WCNSF.

La programació també va incloure De todos lados un poco, Lo que esconden las palabras, El canto de las manos i Cures, Xarxa i Resistències de les dones rurals al País Valencià, entre altres treballs. La cloenda, celebrada el dissabte 21 de novembre, va posar el punt final a esta edició amb la projecció de The Moment of Truth.

Una de les característiques del MON·DOC va tornar a ser la voluntat d'anar més enllà de la projecció de les obres. Al llarg del festival, diversos directors i directores convidats van presentar els seus documentals i van participar en converses amb el públic, que va tindre l'oportunitat de plantejar preguntes i conéixer de primera mà els processos creatius i les motivacions que hi havia darrere de cada producció.

La selecció d'esta 18a edició va partir dels 278 documentals presentats a concurs. Els coordinadors de la mostra, Sonia Durà i Dani Mahiques, havien destacat la combinació de criteris de qualitat cinematogràfica amb la diversitat i l'interés de les temàtiques,

El president de la Mancomunitat, Ismael Sanvíctor, va reivindicar durant la presentació del certamen la importància de donar suport a iniciatives culturals que contribuïren a construir una comarca "més viva, crítica i cohesionada".

TURISME

La Vall d'Albaida busca nous visitants a través de les fires turístiques

▶ LA MANCOMUNITAT PROMOCIONA LA COMARCA EN COCENTAINA I VALÈNCIA

■ REDACCIÓ | **VALÈNCIA**

La Mancomunitat de municipis de la Vall d'Albaida, a través de l'àrea de Turisme, ha participat durant les últimes setmanes en diferents fires i esdeveniments de promoció turística amb l'objectiu de donar a conéixer els atractius de la comarca i acostar la seua oferta a nous públics.

El president de la Mancomunitat, Ismael Sanvíctor, ha destacat que participar en estos espais "ens permet projectar la Vall d'Albaida més enllà del nostre territori, donar a conéixer la diversitat dels nostres municipis i continuar treballant per un turisme d'interior que genere oportunitats".

Entre les cites en què ha estat present destaca la 680a edició de la Fira de Tots Sants de Cocentaina, celebrada del 30 d'octubre a l'1 de novembre, on la Mancomunitat va disposar d'un estand turístic amb informació sobre els municipis i les experiències que oferix el territori. Les persones visitants van poder conéixer iniciatives com el programa de senderisme "Entre Muntanyes", que s'allarga fins al 20 de desembre, i les rutes cicloturístiques "Roda la Vall", com també consultar diferents materials divulgatius.

Així mateix, del 6 al 8 de novembre, la Mancomunitat va participar en la Fira de les Comarques, organitzada per la Diputació de València als Jardins de Vivers, una trobada que va reunir destinacions i empreses turístiques de tota la província.

Per la seua banda, la tècnica de Turisme, Natàlia Quilis, ha assenyalat que les fires "són una oportunitat per a establir contacte directe amb les persones visitants i mostrar que la comarca oferix experiències durant tot l'any, des del senderisme i el cicloturisme fins al patrimoni, la cultura i la gastronomia".

IGUALTAT

Bèlgida dona veu a les dones emprenedores de La Vall d'Albaida

■ REDACCIÓ | **BÈLGIDA**

Bèlgida va acollir el passat 13 de novembre la segona presentació de Lideresses Rurals 2026, una iniciativa impulsada per la Unitat d'Igualtat de la Mancomunitat de Municipis de la Vall d'Albaida per a reconéixer, visibilitzar i posar en valor el paper de les dones en l'activitat econòmica i empresarial de la comarca.

La jornada va comptar amb una taula redona protagonitzada per set de les quinze dones que formen part del projecte: Júlia Soler Tormo (COFRUDECA), M. Isabel Benavent Navarro (Pirotècnia Aitana), M. Jesús Peiró Alborch (Casa San Miguel), M. José Belda Calatayud (Creaciones Euromoda), Blanca Tomàs Molina (Granja José Tomás), Amanda Bataller Conde (Gastrobotánicas) i Claudia Moltó Terol (Vertibert).

Durant la trobada, les participants van compartir les seues trajectòries professionals i les experiències al capdavant dels seus projectes, com també les dificultats i els reptes que havien afrontat en sectors on la presència femenina encara era minoritària. Les intervencions van posar de manifest la importància de l'empatia, la cooperació i el treball en equip com a valors fonamentals per a dirigir empreses i construir projectes sòlids.

També es va destacar la necessitat de continuar avançant en la igualtat d'oportunitats i de generar referents que animaren les noves generacions de dones a emprendre, assumir responsabilitats i desenvolupar iniciatives pròpies, amb passió i una mirada sostenible.

Les participants van coincidir en el valor que tenia donar visibilitat a les seues experiències, no sols per a reconéixer la faena que desenvolupaven, sinó també per a obrir camí a altres dones i demostrar que el lideratge femení tenia un paper fonamental en tots els àmbits de l'activitat econòmica.

Set de les 15 dones que formen part del projecte Lideresses Rurals de la Mancomunitat de La Vall d'Albaida. / EPDA

CARRÍCOLA

La Taula impulsa l'ocupació jove des de Carrícola amb projectes reals

EL PROJECTE, NASCUT DESPRÉS DE LA PANDÈMIA, BUSCA CONNECTAR EL TALENT JOVE AMB LES EMPRESES I GENERAR OPORTUNITATS LABORALS A LA COMARCA

Joves participants en les formacions de La Taula i alguns dels reconeixements obtinguts per la cooperativa. / LA TAULA

■ JUDIT J.M | **CARRÍCOLA**

Estudiar, formar-se i, quan arriba el moment de començar a treballar, haver de fer les maletes. És una realitat que coneixen molts joves de la Vall d'Albaida, especialment aquells que s'han format en sectors creatius com el disseny, la comunicació o la creació de continguts audiovisuals. Encara que l'oferta acadèmica cada vegada és més àmplia i també hi ha possibilitats de formació en línia, trobar una oportunitat laboral pròxima continua sent una assignatura pendent. Les empreses especialitzades i els projectes que permeten començar una trajectòria professional es concentren, en bona part, a les grans ciutats.

El problema és especialment evident als municipis més menuts, que veuen com una part dels seus joves ha de marxar per a trobar faena. I és ací on apareix una pregunta que va més enllà de les oportunitats laborals: què passa amb els pobles quan els qui haurien de construir-hi el futur se'n van? La falta d'alternatives professionals alimenta un cercle difícil de trencar: els joves marxen perquè no troben faena i els pobles perden població i talent perquè no poden oferir-los eixes oportunitats.

Però hi ha iniciatives que intenten canviar esta dinàmica. A Carrícola, Carlos Guerrero i Pepe Valiente han posat en marxa La Taula, una cooperativa que busca que els joves formats en disciplines creatives no hagen de marxar necessàriament de la comarca per a començar a treballar. El projecte els oferix formació, acompanyament i, sobretot, l'oportunitat de participar en encàrrecs de clients reals per a adquirir experiència abans de fer el pas d'emprendre pel seu compte.

Els participants treballen en encàrrecs de clients reals i aprenen a gestionar projectes, tractar amb empreses i buscar noves oportunitats

Els seus impulsors coneixen de primera mà esta dificultat. "Sabem com és de complicat que un jove es quede ací", explica Guerrero. La iniciativa va nàixer després de la pandèmia, quan van detectar que molts estudiants acabaven la formació sense disposar d'un espai on posar en pràctica allò que havien aprés. Tenien coneixements, però els faltava el contacte amb el món professional i l'oportunitat de començar a construir una trajectòria pròpia.

A més, des de La Taula van detectar que moltes empreses de la comarca necessiten treballar la seua imatge i presència digital, però no sempre compten amb professionals especialitzats per a fer-ho. En molts casos, són els mateixos treballadors els que s'encarreguen de gestionar les xarxes socials, actualitzar la pàgina web o preparar catàlegs, entre altres tasques. Una necessitat que, al mateix temps, representa una oportunitat laboral per als joves que s'han format en disseny, comunicació i altres disciplines creatives.

ELS INICIS DE LA TAULA

Els primers passos de La Taula van ser tres tallers gratuïts de cap de setmana, amb grups d'entre deu i quinze estudiants. La proposta era senzilla: deixar arrere els exercicis acadèmics i posar els participants davant de projectes reals, amb clients, professionals del sector i encàrrecs concrets. La bona resposta va animar els impulsors a convertir aquella experiència en una iniciativa estable.

Així va prendre forma el model actual, que combina dos equips, el de Guerrero, a Carrícola, centrat en l'estratègia de marca, i el dels col·laboradors d'Alcoi, especialitzats en disseny i creació d'identitat corporativa. Al voltant d'estos professionals s'incorporen joves que passen aproximadament un any en la cooperativa, amb un itinerari que combina formació, mentoria i participació en treballs professionals.

Actualment, tres joves participen en la cooperativa com a socis emprenedors. Durant aproximadament un any, s'incorporen a l'equip i aprenen des de dins com funciona el sector. Participen en projectes reals, tracten directament amb clients i també s'impliquen en la recerca de nous encàrrecs. No tenen un salari fix, sinó que cobren en funció dels treballs remunerats en què participen. D'esta manera, van adquirint experiència i autonomia per a poder desenvolupar-se professionalment i, si així ho decidixen, posar en marxa el seu propi projecte.

El pas per la cooperativa també els ajuda a descobrir

Amb el programa "Apadrina un júnior", La Taula busca que les empreses de la comarca incorporen talent jove i faciliten la seua entrada al món laboral

cap a on volen orientar el seu futur. Un dels participants havia intentat treballar pel seu compte com a dissenyador, però l'experiència li havia generat frustració. A La Taula va poder recuperar la confiança i tornar a plantejar-se l'emprenedoria amb més preparació. En un altre cas, una jove va descobrir durant el procés el seu interés pel disseny d'interiors i va decidir continuar formant-se en esta especialitat.

EL TALENT JOVE BUSCA LLOC

La Taula no vol limitar-se a formar nous professionals. Una altra de les seues línies de treball implica acostar este talent a les empreses de la comarca i demostrar-los que incorporar perfils joves també pot ser una oportunitat per als seus negocis.

Amb esta finalitat ha impulsat "Apadrina un júnior", una iniciativa que permet a una empresa incorporar un jove durant un any, amb el suport formatiu i el seguiment de la cooperativa. La proposta busca facilitar el primer contacte amb el món laboral i, al mateix temps, que les empreses puguen descobrir noves capacitats que potser fins ara no s'havien plantejat incorporar.

En una primera experiència pilot, l'empresa va decidir mantindre el jove una vegada finalitzat el període d'acompanyament. Un resultat que mostra com estes col·laboracions poden convertir-se en una via d'entrada al mercat laboral i afavorir que el talent es quede a la comarca.

La formació també continua oberta a altres joves a través dels anomenats drops, tallers gratuïts dirigits a estudiants que estan acabant els estudis o a persones que s'acaben de graduar. El pròxim està previst per a finals de gener, en col·laboració amb l'Associació Espanyola Contra el Càncer (AECC). En esta ocasió, els participants treballaran en el disseny i la producció d'una exposició itinerant que començarà a la delegació de l'entitat i després recorrerà diferents punts de la Comunitat Valenciana.

TREBALLAR DES DEL POBLE

Per a desenvolupar esta activitat, La Taula ha recuperat un espai amb una trajectòria pròpia al municipi. La seua seu està situada a l'Atmella de Palla, un edifici d'uns 200 metres quadrats construït amb fusta, pedra i palla que forma part del Rural Hub de Carrícola. L'immoble havia sigut un centre d'interpretació de la natura i també havia acollit la Coordinadora Ecologista de la Vall d'Albaida. Després d'anys sense activitat, ara torna a tindre ús i acull el treball de la cooperativa, que compartix les instal·lacions amb l'entitat ecologista.

L'equip combina les jornades presencials amb el teletreball i es reunix físicament una o dues vegades per setmana. Una manera d'organitzar-se que permet treballar amb clients i desenvolupar projectes de disseny i comunicació sense necessitat d'estar instal·lats en una gran ciutat. De fet, la cooperativa ja ha aconseguit reconeixements en l'àmbit del disseny i la creació de marques a escala regional, estatal i europea.

Entre els pròxims objectius hi ha aconseguir que una gran empresa confie en ells per a desenvolupar un projecte de major dimensió i pressupost. Un repte que no sols els permetria continuar creixent, sinó que també serviria per a demostrar que des de municipis menuts com Carrícola es poden impulsar treballs que habitualment s'associen a les grans capitals.

La Taula és encara un projecte en creixement, però la seua experiència posa damunt la taula una qüestió que afecta el conjunt de la Vall d'Albaida: com es pot evitar que els joves hagen de marxar per a trobar les oportunitats professionals que busquen? La resposta no depén únicament de poder teletreballar o d'impulsar iniciatives com esta. També cal que les empreses de la comarca aposten pel talent jove, que es generen encàrrecs especialitzats i que els qui acaben de formar-se troben un lloc on començar. Perquè, si els pobles volen tindre futur, també han de poder oferir-lo als seus joves.

ALFARRASÍ

Alfarrasí ompli novembre de música, teatre i activitats reivindicatives

▶ LA PROGRAMACIÓ HA COMBINAT ELS CONCERTS DE SANTA CECÍLIA AMB PROPOSTES CULTURALS, FAMILIARS I ACTES PEL 25N

■ REDACCIÓ | **ALFARRASÍ**

L'Ajuntament d'Alfarrasí ha desenvolupat durant el mes de novembre una àmplia programació cultural i social que ha combinat els tradicionals concerts en honor de Santa Cecília amb activitats familiars, formatives i actes commemoratius del Dia Internacional per a l'Eliminació de la Violència contra les Dones. L'agenda ha comptat amb una bona participació ciutadana des de les primeres cites del mes. Entre elles, l'alumnat del CEIP Doctor Borràs va omplir la Casa de la Cultura per a disfrutar de l'obra teatral Sóc una ciclopeta, de la companyia Pear Green, una funció emmarcada en la 41a Mostra Internacional de Titelles a la Vall d'Albaida.

També a la Casa de la Cultura, el divendres 13 de novembre es va celebrar una sessió de cinema dins de la 18a Mostra de Cinema Documental de Montaverner (MON·DOC), amb la projecció del llargmetratge Marisol, llámame Pepa (2024), dirigit per Blanca Torres.

La Casa de la Cultura va acollir la projecció de 'Marisol, llámame Pepa' dins de la 18a Mostra de Cinema Documental de Montaverner

A més, durant el cap de setmana del 13 al 15 de novembre, el veïnat es va bolcar en la jornada solidària a benefici de l'Associació Contra el Càncer, que va reunir desenes d'assistents en un dinar de germanor a la Sala Multiusos, acompanyat de bingo i activitats gratuïtes per al públic infantil. La programació va continuar dilluns 16 de novembre amb l'activitat Un cafè i una lectura, impulsada per AMABS i adreçada a les dones. La trobada es va celebrar de 10:30 a 12:00 hores a la Casa de la Cultura.

El divendres 20, la Biblioteca Municipal va acollir la celebració del Dia Mundial del Xiquet amb una sessió del Consell Local d'Infància i Adolescència. Dos dies després, diumenge 22, la música va prendre el protagonisme amb el Concert de Santa Cecília de la Banda Instructiva Musical d'Alfarrasí, celebrat a les 12:00 hores a la Casa de la Cultura.

La setmana següent va estar marcada pel teatre escolar i la reivindicació social. El dimecres 25, l'alumnat del CEIP Doctor Borràs va assistir al matí a la representació de L'aventura del Dr. Sapientino, de la companyia Mos Teatre. Eixa mateixa vesprada, amb motiu del 25N, es va celebrar una gimcana intergeneracional a la Sala Multiusos, seguida de la lectura del manifest contra la violència de gènere.

Les activitats van continuar divendres 27, a les 18:00 hores, amb l'espectacle de narració Encara viu qui ho conta, protagonitzat per Almudena Francés i Ismael Sempere, a la Biblioteca Municipal. Finalment, dissabte 28 va tindre lloc la jornada de cloenda, que va reunir tres propostes. Al matí, l'Escoleta Municipal va organitzar la xarrada Alimentació infantil 0-3 anys, impartida per Patricia Barrera Bretó i adreçada a les famílies. A la vesprada, a les 16:00 hores, el Col·lectiu de Dones Malva va convocar una concentració al Camí Calvari amb motiu del 25N. L'acte va incloure la lectura del manifest i un minut de silenci en memòria de les dones i els xiquets i xiquetes assassinats.

La programació va concloure a les 20:00 hores a la Casa de la Cultura amb el Concert de Santa Cecília oferit per l'Agrupació Musical La Banda.

Durant el passacarrer de Santa Cecília. / EPDA

Un dels espectacles de la 41a MIT. / EPDA

BOCAIRENT

Bocairent instal·larà un ascensor de 18 metres al barri medieval

▶ LA DIPUTACIÓ DE VALÈNCIA CONCEDIX 267.000 EUROS PER A MILLORAR L'ACCESSIBILITAT DE SANT JOAN

■ SARA D. | **BOCAIRENT**

El barri medieval de Bocairent comptarà amb un ascensor panoràmic per a facilitar els desplaçaments a l'entorn de Sant Joan. El ple de novembre de la Diputació de València ha aprovat una subvenció directa de 267.000 euros a l'Ajuntament per a executar una actuació que el veïnat reclama des de fa anys.

La configuració dels carrers del nucli històric dificulta el pas de veïns i treballadors i el transport de materials. L'alcalde, Xavi Molina, ha assenyalat que l'ascensor facilitarà tasques quotidianes com portar la compra a casa i millorarà la resposta davant d'emergències sanitàries que requerisquen traslladar una persona en llitera.

Xavi Molina i Natàlia Enguix, durant una visita a Bocairent. / DV

ON S'INSTAL·LARÀ?

L'estructura arribarà als 18 metres d'altura i s'alçarà a l'esplanada situada al costat de l'únic aparcament del barri medieval. La memòria del projecte té en compte la protecció del nucli històric com a Bé d'Interés Cultural (BIC) i pren com a referència instal·lacions semblants, entre les quals hi ha la del barri de la Vila d'Ontinyent.

La previsió és que el procés dure uns dos anys, incloent-hi la licitació, la redacció del projecte, l'adjudicació i l'execució de les obres.

UNA REIVINDICACIÓ VEÏNAL

El president de l'Associació de Veïns del Barri Medieval, Xavi Pascual, ha qualificat l'ascensor d'"obra de primera necessitat". Segons ha explicat, la infraestructura facilitarà que les persones majors de Sant Joan puguen continuar vivint al barri, millorarà l'accés per a les famílies que s'hi vulguen instal·lar i facilitarà la intervenció dels servicis sanitaris i dels bombers.

La vicepresidenta primera de la Diputació i responsable de Cooperació, Natàlia Enguix, ha destacat que l'actuació contribuirà a revitalitzar una de les zones del nucli històric amb problemes de conservació.

CULTURA

La Vall d'Albaida busca joves artistes per a crear la seua postal de Nadal

▶ EL TERMINI ACABA EL 15 DE DESEMBRE

■ REDACCIÓ | **LA VALL**

La Mancomunitat ha convocat una nova edició del Concurs de Postals Nadalenques 2026, una iniciativa dirigida a joves d'entre 12 i 17 anys residents a la comarca amb l'objectiu de fomentar la creativitat i l'expressió artística.

Les persones participants hauran de presentar una postal nadalenca original i inèdita que estiga relacionada amb el Nadal i represente els valors de la Mancomunitat i de la Vall d'Albaida.

Els treballs podran fer-se amb qualsevol tècnica artística manual, com ara llapis, aquarel·la, cera, retoladors, collage o pintura. No s'admetran, però, dissenys digitals ni dibuixos elaborats amb programes informàtics o mitjançant intel·ligència artificial.

Les postals hauran de tindre una mida DIN-A4, en format vertical o horitzontal, i el seu disseny haurà de permetre'n una reproducció sense dificultats tècniques.

La persona guanyadora rebrà un lot de material artístic per a continuar desenvolupant les seues habilitats creatives. El premi inclou un tauler de llum A3, un conjunt de 100 llapis de colors, material de dibuix de grafit, quatre bolígrafs negres, 72 retoladors acrílics i un bloc de dibuix multitècnica A3 de 50 fulls.

Les obres s'hauran d'enviar abans del 15 de desembre al correu electrònic joventut@mancovall.com, amb l'assumpte 'Concurs Postal Nadalenca'. La sol·licitud haurà d'incloure dos arxius: un PDF amb una fotografia de les dues cares del DNI de la persona participant i un telèfon de contacte, identificat com a 'Dades Personal', i la postal en format JPG, amb el nom 'Postal Nadalenca'.

EL MEU POBLE
S'OBRI DES DE L'INTERIOR

EL MEU POBLE és un projecte de dinamització social, econòmica i cultural dels municipis de l'interior de València per impulsar els seus valors, transmetre coneixements i generar oportunitats de futur.

Diputació de València
Desenvolupament Territorial Sostenible

FVMP
Federació Valenciana de Municipis i Provincies

EDUCACIÓ

Aitana Catalá, veïna de Benigànim guanya el premi al millor TFG

▶ EL TREBALL, PRESENTAT A LA UNIVERSITAT DE VALÈNCIA, ANALITZA LES MANCANCES DEL TRANSPORT PÚBLIC A LA VALL D'ALBAIDA

■ REDACCIÓ | **BENIGÀNIM**

Tindre una parada d'autobús al poble no sempre garantix poder anar a treballar, estudiar o acudir al metge. Les freqüències, els horaris i les connexions fan que el cotxe continue sent imprescindible en molts municipis rurals de la Vall d'Albaida.

Així ho conclou el Treball de Fi de Grau d'Aitana Catalá Tudela, del Grau en Geografia i Medi Ambient de la Universitat de València, dirigit pels professors Javier Esparcia Pérez i Jaime Escribano Pizarro, del Departament de Geografia. La investigació analitza la mobilitat a la comarca a partir dels serveis existents i d'una enquesta a 125 persones.

Els resultats mostren que el 84,8 % de les persones enquestades utilitza habitualment el cotxe, mentre que només l'1,6 % usa el transport públic tots o quasi tots els dies. A més, el 66,7 % dels usuaris reclama millorar les freqüències i el 57,6 %, els horaris.

"Una línia pot existir, però si els seus horaris i freqüències no permeten anar a treballar, estudiar o acudir a determinats serveis i tornar després, per a moltes persones no representa una alternativa real al cotxe", explica Catalá.

L'estudi identifica Ontinyent com el principal node intern de mobilitat, mentre que Xàtiva, fora de la comarca, també concentra serveis de referència. Els municipis més perifèrics tenen menys possibilitats de connexió, fet que reforça la dependència del vehicle privat.

Els directors del treball, Javier Esparcia Pérez i Jaime Escribano Pizarro, alerten que esta situació pot generar desigualtats per a les persones que no disposen de cotxe. Per això, defensen garantir l'accessibilitat als serveis i no limitar-se a comprovar si existix una línia d'autobús.

Entre les propostes de millora, la investigació planteja augmentar les freqüències, adaptar els horaris i estudiar fórmules de transport més flexibles. Tot i que les 125 respostes no són extrapolables estadísticament al conjunt de law comarca, el treball posa de manifest un repte del món rural: poder viure en un poble sense que disposar de cotxe siga una necessitat per a accedir als serveis bàsics.

Aitana Catalá Tudela. / EPDA

AGULLENT

Agullent duplica les ajudes per a rehabilitar habitatges

▶ LES SOL·LICITUDS ES PODEN PRESENTAR FINS AL 10 DE DESEMBRE

■ REDACCIÓ | **AGULLENT**

L'Ajuntament d'Agullent ha destinat 90.000 euros a la nova convocatòria d'ajudes per a rehabilitar habitatges del nucli urbà. La partida duplica la de l'any anterior i és dirigida a propietaris particulars i comunitats de veïns i veïnes que vulguen executar obres de millora, conservació o adequació als seus immobles. El termini per a presentar les sol·licituds estarà obert fins al pròxim 10 de desembre.

Poden optar a les subvencions els edificis situats a l'Àrea de Rehabilitació del Centre Històric i els immobles del nucli urbà amb més de 50 anys d'antiguitat. Les ajudes poden cobrir fins al 50% del pressupost de les actuacions, sense IVA, amb un màxim de 8.000 euros per habitatge, inclosos els honoraris tècnics. En el cas dels habitatges unifamiliars que siguen la residència habitual de la persona propietària, esta quantitat podrà incrementar-se un 25%, sempre que es complisquen els requisits establits en les bases.

Entre les actuacions subvencionables figuren la reparació i pintura de façanes, la substitució de portes i finestres exteriors, la impermeabilització i l'aïllament de cobertes i mitgeres, la reparació de teulades i els reforços estructurals. També s'inclouen treballs per a eliminar barreres arquitectòniques i adaptar banyeres a dutxes en habitatges de persones majors de 70 anys o amb una discapacitat superior al 33%.

Un dels carrers d'Agullent. / EPDA

145 PROJECTES DES DE 2016

L'alcalde d'Agullent, Pau Muñoz, ha destacat l'augment de la dotació econòmica, que enguany duplica la de l'edició anterior. Segons ha assenyalat, esta ampliació permetrà incrementar les possibilitats d'actuació i continuar donant suport a les persones que volen millorar i conservar els seus immobles. Muñoz també ha recordat que, des de la posada en marxa del programa en 2016, s'han impulsat 145 projectes de rehabilitació que han beneficiat prop de 200 habitatges.

La convocatòria també contempla ajudes per a l'adequació de locals destinats a nous establiments i per a la redacció de l'Informe d'Avaluació de l'Edifici (IEE), amb una quantitat fixa de 100 euros. A més, podran acollir-se a les subvencions les obres iniciades durant 2026 i aquelles que ja hagen rebut ajudes en convocatòries anteriors, sempre que no hagen arribat al màxim subvencionable. Les persones interessades hauran de presentar la documentació acreditativa de la propietat, una memòria valorada de les obres i el pressupost corresponent, entre altres documents. Les bases completes i el model de sol·licitud es poden consultar al web municipal o al Departament d'Urbanisme de l'Ajuntament.

ONTINYENT

Ontinyent presenta a Ecofira els resultats del porta a porta

■ REDACCIÓ | **ONTINYENT**

Ontinyent ha portat a Ecofira el seu model de recollida selectiva porta a porta, que en els primers quatre mesos de funcionament ha aconseguit reduir un 67% els residus de la fracció resta. L'experiència de la ciutat ha centrat una de les presentacions de la vintena edició de la Fira Internacional de les Solucions Mediambientals i la Transició Ecològica, que se celebra del 10 al 12 de novembre a Fira València.

L'organització del certamen ha convidat l'alcalde d'Ontinyent, Jorge Rodríguez, a explicar els resultats i els reptes d'implantació del sistema, convertit en un model de referència per ser la ciutat més gran d'Espanya que ha apostat per esta fórmula de recollida.

Durant la intervenció, celebrada a l'estand de FOBESA, Rodríguez ha destacat la importància de compartir l'experiència amb altres administracions, especialment perquè Ontinyent no disposava d'un municipi de dimensions similars que poguera servir de referència directa. En aquest sentit, ha defensat que donar a conéixer tant els resultats com les dificultats i els aprenentatges del procés pot ajudar altres localitats a afrontar el canvi de model.

La regidora de Sostenibilitat, Sayo Gandia, també ha participat en la presentació, on ha posat l'accent en la col·laboració entre l'Ajuntament i l'empresa concessionària per aconseguir els objectius ambientals.

MENYS RESIDUS

Entre les principals dades exposades destaca la reducció del 67% de la fracció resta en comparar els mesos d'agost de 2025 i 2026. En concret, els residus d'esta categoria han passat d'1.054.070 quilos a 345.400.

Al mateix temps, la recollida selectiva ha experimentat un augment en diferents fraccions. Els envasos lleugers han crescut un 112%, el paper i cartó un 42% i el vidre un 32%. A més, el nou sistema ha incorporat la recollida separada de matèria orgànica, amb 273.640 quilos arreplegats durant el mes d'agost.

En el balanç dels quatre primers mesos, el consistori xifra en 2,5 milions de quilos la reducció dels residus destinats a la fracció resta. Un canvi que, segons l'Ajuntament, també està relacionat amb la implicació veïnal, amb una participació superior al 93%, i amb la qualitat de la separació dels residus en origen.

La implantació del porta a porta també ha comportat canvis en l'organització de la recollida municipal. El servei ha ampliat els equips de treball i ha establit nou rutes diferenciades durant el torn de nit per cobrir el conjunt del terme municipal.

En quatre mesos, els residus que acaben al contenidor de rebuig han baixat un 67%, mentre que la recollida d'envasos ha crescut un 112%

A més, s'ha reforçat l'atenció a les persones que necessiten una recollida adaptada i s'han introduït millores en els punts d'aportació i en la gestió dels residus tèxtils sanitaris.

Jorge Rodríguez i Sayo Gandia, durant la presentació/ EPDA

VALÈNCIA

El COR mostra a Ecofira la segona vida de la matèria orgànica

■ REDACCIÓ | **VALÈNCIA**

Que ocorre amb les restes orgàniques quan se separen i es gestionen correctament? El Consorci de Residus V5 va portar la resposta fins a Ecofira 2026, on va mostrar el funcionament de les seues compostadores municipals i va repartir 160 paquets d'adob natural entre els visitants.

La iniciativa va despertar l'interés d'unes 200 persones que es van acostar a l'estand del COR durant els tres dies de fira, celebrada del 10 al 12 de novembre a Fira València. Els assistents van poder conéixer de primera mà com es desenvolupa el procés de compostatge, on estan instal·lades les compostadores i quines condicions calen per a obtindre un producte de qualitat.Per a mostrar-ne el resultat, el Consorci va traslladar fins a la fira compost elaborat en les instal·lacions repartides pels municipis de les cinc comarques que integren l'entitat.

Una educadora ambiental del COR V5 explica el procés de compostatge a Ecofira. / COR V5

Els visitants van poder emportar-se una mostra per a utilitzar-la en els seus jardins i testos, a més de rebre indicacions sobre com aplicar-la.

La raó és que este adob requerix algunes precaucions. Els educadors ambientals van explicar que, a causa de la seua elevada concentració de nutrients, no s'ha d'usar com a substitut de la terra ni aplicar-se en grans quantitats. El més adequat és distribuir-ne xicotetes dosis sobre el substrat. El president del COR V5, Elio Cabanes, va defensar la importància d'acostar estes experiències a la ciutadania i demostrar que les restes orgàniques poden tindre una segona vida. En este sentit, va incidir en el fet que el compostatge permet transformar materials que podrien acabar en la fracció resta en un recurs que torna al sòl.

La gerent del Consorci, Irene Bresó, també va posar en valor la presència a Ecofira com una oportunitat per a compartir experiències amb tècnics, empreses i administracions vinculades a la gestió de residus, com també per a conéixer altres projectes i establir contactes.

